

Dokumenttyp
Word Dokument

Datum
2021-10-22

Dokument-ID
D 2018-02772

Upprättad av
Jonne Niskanen

Sekretess
Internt

Version
3.0

Godkänd av
Marina Frohnsdorff, Compliance
Monitoring Manager

Enhet
Stockholm Arlanda Airport

Sida
1 av 14

FLYGSÄKERHETSANVISNINGAR

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	FÖRORD	2
2	INTRODUKTION	3
3	FLYGSÄKERHETSANSVAR	3
3.1	Flygplatsledningens ansvar	3
3.2	Bolagsledningens ansvar	4
3.3	Ansvar, befogenheter och kommunikation.....	4
3.3.1	Allmänt råd	4
3.3.2	Att göra	5
4	FLYGSÄKERHETSARBETE.....	5
4.1	Lokala säkerhetsregler.....	5
4.2	Mötesforum	5
4.2.1	Safetykommittén	6
4.2.2	Aviation Safety Forum, (ASF)	6
4.2.3	Arlanda flygsäkerhetsgrupp (Stockholm Arlanda LRST Local Runway Safety Team)	6
4.2.4	Allmänt råd	6
4.2.5	Att göra	6
5	STYRANDE DOKUMENT.....	7
5.1.1	Allmänt råd	7
5.1.2	Att göra	7
6	SÄKERHETSBEVISNING (RISKANALYS)	8
6.1	Krav på säkerhetsbevisning (riskanalys)	8
6.1.1	Allmänt råd	8
6.1.2	Att göra	8
7	FLYGSÄKERHETSSTÖRNINGAR.....	9
7.1	Händelser/avvikelser	9
7.2	Händelserapportering	9
7.2.1	Allmänt råd	10
7.2.2	Att göra	10
8	UTREDNINGSMETODIK – ICAO:S UTREDNINGSMALL	11
9	DEFINITIONER.....	13
10	REFERENS.....	14

Dokumenttyp
Word Dokument

Datum
2021-10-22

Dokument-ID
D 2018-02772

Upprättad av
Jonne Niskanen

Sekretess
Internt

Version
3.0

Godkänd av
Marina Frohnsdorff, Compliance
Monitoring Manager

Enhet
Stockholm Arlanda Airport

Sida
2 av 14

1

FÖRORD

På Stockholm Arlanda Airport har flygsäkerheten den högsta prioriteten och är en mycket viktig del i verksamheten. Enligt riksdagens trafikpolitiska beslut skall svensk flygsäkerhetsstandard lägst vara i nivå med den som finns i övriga välutvecklade luftfartsnationer.

Flygsäkerhet är ett vitt begrepp och för att exemplifiera bredden på flygsäkerhetshöjande åtgärder kan nämnas allt från att ha bra rutiner för att i möjligaste mån eliminera FOD (Foreign Object Debris) på plattor och banor, till att säkerställa kraftförsörjningen till flygplatsen.

Syftet med denna anvisning är att enkelt beskriva vad flygplatsen förväntar sig att aktörer/verksamheter på Stockholm Arlanda Airport ska omhänderta avseende systematiskt flygsäkerhetsarbete, samt råd om hur det kan genomföras.

Er verksamhet, chefer såväl som personal, spelar en viktig roll i flygplatsens gemensamma flygsäkerhetsarbete. Genom ett proaktivt flygsäkerhetsarbete med hög säkerhetskultur hos ledning och medarbetare minimerar vi risken för incidenter och tillbud.

Det förebyggande flygsäkerhetsarbetet i ett kvalitetssystem kan enkelt uttryckas på följande sätt:

Säg vad du gör! att arbetsuppgiften skall definieras och beskrivas.

Gör vad du säger! att arbeta som det är beskrivet.

Bevisa det! att uppgiften utförts på ett korrekt sätt och att uppföljning av arbetet skall ske dels för att kunna korrigera arbetsuppgiften dels att arbetsledningen skall få veta resultatet (dokumentera).

Dokumenttyp
Word Dokument

Upprättad av
Jonne Niskanen

Godkänd av
Marina Frohnsdorff, Compliance
Monitoring Manager

Datum
2021-10-22

Sekretess
Internt

Enhet
Stockholm Arlanda Airport

Dokument-ID
D 2018-02772

Version
3.0

Sida
3 av 14

2

INTRODUKTION

Upplägget i denna anvisning innefattar ”Allmänt råd” och ”Att göra”, där tydlig information och praktiska råd framgår på ett enkelt och lättförståeligt sätt.

Syftet är att detta skall vara ett hjälpmedel för att omhänderta och implementera de krav som ställs på er verksamhet från flygplatsens sida i ert ledningssystem (verksamhetshandbok).

Stockholm Arlanda Airports flygsäkerhetsvision

- ✓ Inga händelser skall inträffa som medför osäker start, landning eller taxning.

Stockholm Arlanda Airports flygsäkerhetsmål

Målet är att inga haverier eller allvarliga tillbud ska vara orsakade av flygplatsen. Det innefattar till exempel att:

- ✓ Inga händelser skall inträffa som innebär Runway Incursion eller Runway Excursion.
- ✓ Inga händelser skall inträffa som innebär Taxiway Incursion.
- ✓ Flygplatsens utrustning skall inte vara den bidragande orsaken till att en pilot gör en kraftig inbromsning och/ eller en undanmanöver på manöverområdet eller att skador på luftfartyget riskeras.
- ✓ Foreign Object Debris (FOD) skall inte vara en bidragande orsak till flygplansskador.
- ✓ Arbeta aktivt för att minimera vilt på flygplatsen för att undvika kollision med luftfartyg.

Mer information om Swedavia och flygplatsens flygsäkerhetsarbete hittar ni i SMS (Safety Management System) på www.swedavia.net / Arlanda / Manualer/handböcker.

3

FLYGSÄKERHETSANSVAR

3.1

Flygplatsledningens ansvar

Stockholm Arlanda Airport har ett ansvar för att säkerställa att flygplatsens aktörer lever upp till de krav som ställs genom Kommissionens förordning (EU) nr 139/2014 samt nedbrutna detaljerade krav i AMC och vägledande beskrivning i GM. Accountable Manager (Flygplatschef) har det övergripande ansvaret för driften av flygplatsen med dess anläggningar och utrustning.

Dokumenttyp
Word Dokument

Datum
2021-10-22

Dokument-ID
D 2018-02772

Upprättad av
Jonne Niskanen

Sekretess
Internt

Version
3.0

Godkänd av
Marina Frohnsdorff, Compliance
Monitoring Manager

Enhet
Stockholm Arlanda Airport

Sida
4 av 14

Marktjänsten på flygplatsen bedrivs i huvudsak av externa bolag. För att säkerställa att bolagen lever upp till flygplatsens säkerhetskrav görs bland annat följande:

- skriftliga avtal mellan flygplatsen och bolaget tecknas
- periodiska revisioner genomförs på all verksamhet med flygsäkerhetspåverkan

3.2

Bolagsledningens ansvar

Som verksamhetsutövare på Stockholm Arlanda Airport ansvarar ni för att ert bolag följer övergripande flygsäkerhetskrav och flygplatsens lokala säkerhetsregler (Airport Regulations - AR). Detta ansvarsförhållande framgår också av det tecknade avtalet med flygplatsen.

Ni har ett ansvar för att er egen personal, och eventuella underleverantörer, uppfyller de krav som flygplatsen ställer på alla bolag avseende säkerhetsledning och flygsäkerhet. Detta hanteras genom någon form av egenkontroll.

Flygplatsen genomför periodiska revisioner av externa aktörer med licens- eller marktjänstavtal för att säkerställa att verksamheten uppfyller flygplatsens krav. Det är ert ansvar att underlätta för flygplatsen under en revision av er verksamhet.

3.3

Ansvar, befogenheter och kommunikation

All personal med flygsäkerhetsrelaterade arbetsuppgifter skall ha god förståelse för innebörden av flygsäkerhet samt verka för ett förebyggande flygsäkerhetsarbete. För att det aldrig skall råda tvivel om ansvarsområden inom organisationen skall ansvaret delegeras på ett tydligt sätt och bör samtidigt kopplas ihop med nödvändiga befogenheter. En plan för att sprida ansvar, befogenheter och information inom organisationen skall vara dokumenterad och implementerad.

3.3.1

Allmänt råd

- Ansvarsförhållanden inom bolaget skall vara tydliga och dokumenterade i verksamhetshandboken.
- Enskilda personer skall förstå och acceptera sitt delegerade ansvar. Om ansvar delegerats skall detta beskrivas i verksamhetshandboken.
- Medarbetarnas kompetens skall dokumenteras.
- Bolaget skall utföra egenkontroll på verksamheten löpande.

Dokumenttyp
Word Dokument

Datum
2021-10-22

Dokument-ID
D 2018-02772

Upprättad av
Jonne Niskanen

Sekretess
Internt

Version
3.0

Godkänd av
Marina Frohnsdorff, Compliance
Monitoring Manager

Enhet
Stockholm Arlanda Airport

Sida
5 av 14

3.3.2 Att göra

- ✓ Säkerställ att ni har en verksamhetshandbok eller ett ledningssystem där all dokumentation finns samlad och tillgängligt.
- ✓ Säkerställ att personalen förstår de flygsäkerhetskrav som berör den egna yrkesrollen.
- ✓ Se till att ansvar och befogenheter ur flygsäkerhetsperspektiv är dokumenterat och fördelat inom organisationen.
- ✓ Säkra att personalen har den kompetens som krävs enligt regelverket baserad på lämplig teoretisk och praktisk utbildning.
- ✓ Säkerställ att kompetensbevis utfärdas av befattningshavare med direkt ansvar för utbildningen.
- ✓ Fastställ rutiner för det interna uppföljningsarbetet och utse ansvarig person för detta arbete.

4 FLYGSÄKERHETSARBETE

4.1 Lokala säkerhetsregler

Stockholm Arlanda Airport har genom sin säkerhetsledning (Safety Management System) som mål att bidra till att flygsäkerhetsriskerna för luftfartyg som rör sig på eller i närheten av flygplatsen blir så låg som det är praktiskt möjligt. Detta kallas för ALARP- principen (As Low As Reasonably Practicable).

För att lyckas med flygplatsens flygsäkerhetsvision måste alla bolag på Stockholm Arlanda Airport vara införstådda med vikten av ett tydligt förebyggande flygsäkerhetsarbete för att bidra till att systemsäkerheten hela tiden underhålls och förbättras.

Det är därför viktigt att följa flygplatsens Airport Regulations (AR). AR indelade i fyra områden: Generell, Airside, Terminaler, Länsstyrelsen. Ni hittar mer information om Airport Regulations på www.swedavia.net / Arlanda / AR.

4.2 Mötesforum

Det är av stor vikt att löpande följa upp, analysera och kommunicera flygsäkerhetsfrågor. Nedan följer en kort beskrivning av hur Stockholm Arlanda Airport delar upp sitt arbete. Mer detaljerad

Dokumenttyp
Word Dokument

Datum
2021-10-22

Dokument-ID
D 2018-02772

Upprättad av
Jonne Niskanen

Sekretess
Internt

Version
3.0

Godkänd av
Marina Frohnsdorff, Compliance
Monitoring Manager

Enhet
Stockholm Arlanda Airport

Sida
6 av 14

information om dessa forum finns att hämta i flygplatsens SMS på www.swedavia.net / Arlanda /
Manualer/handböcker.

4.2.1 Safetykommittén

Högsta interna instans för flygsäkerhetsfrågor där strategiska beslut inom flygsäkerhetsområdet fattas.

4.2.2 Aviation Safety Forum, (ASF)

Internt forum som handlägger och beslutar operativa flygsäkerhetsrelaterade frågeställningar. Ärenden, där ASF inte har beslutsmandat, förbereds och hänskjuts för beslut till Safetykommittén.

4.2.3 Arlanda flygsäkerhetsgrupp (Stockholm Arlanda LRST Local Runway Safety Team)

I detta forum ingår representanter från flygplatsen, flygtrafiktjänsten - TWR, olika flygbolag inklusive piloter och markpersonal. Forumet identifierar och arbetar med förebyggande åtgärder och förbereder eventuella frågor på begäran från/till Aviation Safety Forum inom flygsäkerhetsområdet.

4.2.4 Allmänt råd

- Flygsäkerheten skall alltid vara prioriterad i verksamheten.
- Flygsäkerheten på flygplatsen säkerställs med hjälp av genomförda riskanalyser.
- Lokala säkerhetsregler inom ert område skall vara identifierade.
- Ett forum skall finnas internt som tar upp flygsäkerhetsfrågor så att bolagets personal alltid hålls informerad i frågor som handlar om inträffade händelser och förändringar i regelverken.

4.2.5 Att göra

- ✓ Dokumentera att flygsäkerheten alltid skall vara prioriterad i bolagets verksamhetshandbok eller liknande.
- ✓ Genomför fortlöpande analyser av flygsäkerheten, i synnerhet vid förändringar i organisationen (se kap 5). För att ert bolag skall kunna säkerställa att säkerheten alltid är prioriterad bör det kvalitetssäkrande arbetet omfatta planering, genomförande,

Dokumenttyp
Word Dokument

Datum
2021-10-22

Dokument-ID
D 2018-02772

Upprättad av
Jonne Niskanen

Sekretess
Internt

Version
3.0

Godkänd av
Marina Frohnsdorff, Compliance
Monitoring Manager

Enhet
Stockholm Arlanda Airport

Sida
7 av 14

uppföljning och korrigerande åtgärder. En användbar metod är den så kallade PDCA-cykeln.

- ✓ Identifiera vilka regler och föreskrifter som behandlar samtliga flygsäkerhetspåverkande aktiviteter inom ert verksamhetsområde.
- ✓ Kommunicera säkerhetsreglerna med bolagets personal och eventuella underentreprenörer.
- ✓ Upprätta interna forum där information om regelförändringar ingår som en fast punkt, i tillägg till eventuella inträffade avvikelser samt konsekvenser av dessa.

5

STYRANDE DOKUMENT

Som tidigare nämnts omfattas bolagets ansvar av att ha god kännedom om de regelverk som reglerar flygsäkerhet. Följande styrande och vägledande dokument finns tillgängliga på nedanstående webbadresser:

- Kommissionens förordning (EU) 139/2014 - <https://www.easa.europa.eu/regulations>
- Airport Regulations (AR) - www.swedavia.net / Arlanda
- Safety Management System (SMS)- www.swedavia.net / Arlanda
- Flygsäkerhetsanvisningar - www.swedavia.net / Arlanda
- Revisionsanvisningar - www.swedavia.net / Arlanda

5.1.1

Allmänt råd

- Bolagets personal skall ha kännedom om var ovan nämnd information finns att hämta.
- Uppdateringar i flygplatsens regelverk ska kommuniceras till personal
- Uppdateringar i egna styrande och vägledande dokument skall göras omgående så att personal alltid har tillgång till aktuell information.

5.1.2

Att göra

- ✓ Kontrollera regelbundet eventuella uppdateringar av regelverket.
- ✓ Försäkra er om att ha en prenumeration på Airport Regulations.
- ✓ Utse en person med ansvar för uppdateringar.
- ✓ Säkerställ att regelförändringar kommuniceras inom organisationen.
- ✓ Styrande och vägledande dokument skall finnas tillgängliga på de platser där de skall

Dokumenttyp
Word Dokument

Datum
2021-10-22

Dokument-ID
D 2018-02772

Upprättad av
Jonne Niskanen

Sekretess
Internt

Version
3.0

Godkänd av
Marina Frohnsdorff, Compliance
Monitoring Manager

Enhet
Stockholm Arlanda Airport

Sida
8 av 14

användas.

- ✓ Dokument som ges ut av bolaget självt skall godkännas och markeras med utgåva och/eller datum.

6 SÄKERHETSBEVISNING (RISKANALYS)

6.1 Krav på säkerhetsbevisning (riskanalys)

Säkerhetsbevisning syftar till att man genom analys och värdering av systemområden säkerställer att flygsäkerhetsrisker blir omhändertagna. I flygplatsens Safety Management System (SMS) framgår hur flygplatsen arbetar med riskanalyser/säkerhetsbevisning och vid vilka tillfällen det ska genomföras. Utifrån detta ger Stockholm Arlanda Airport följande riktlinjer inför er egen säkerhetsbevisning.

6.1.1 Allmänt råd

Genomför en säkerhetsbevisning vid följande tillfällen:

- Då nya system sätts i drift
- Vid förändringar i existerande system
- När system ersätts eller avvecklas
- Vid organisationsförändring eller ändrade arbetssätt

6.1.2 Att göra

- ✓ Bestäm systemområde

Exempel på nya systemområden är: nya fordon, ny utrustning, rutinbeskrivningar etc.

- ✓ Identifiera vilka regler och krav som gäller för systemområdet.

Styrande och vägledande dokument är t.ex Kommissionens förordning (EU) 139/2014, Airport Regulations m.fl.

- ✓ Identifiera potentiella riskorsaker

Diskutera och fastställ oönskade händelser/riskorsaker. Detta görs företrädesvis genom en ”brainstorming”, där en grupp med passande erfarenhet och kompetens träffas för att tillsammans hitta eventuella risker.

Dokumenttyp
Word Dokument

Datum
2021-10-22

Dokument-ID
D 2018-02772

Upprättad av
Jonne Niskanen

Sekretess
Internt

Version
3.0

Godkänd av
Marina Frohnsdorff, Compliance
Monitoring Manager

Enhet
Stockholm Arlanda Airport

Sida
9 av 14

- ✓ Utför en riskbedömning

Analysera risken med hjälp av riskvärderingsmatrisen (se kap 8), samt utifrån tidigare erfarenheter, lärdomar och händelser.

- ✓ Dokumentera säkerhetsbevisningen i en flygsäkerhetsplan .

Sammanställ en systembeskrivning och flygsäkerhetsplan innehållande identifierade risker samt riskförebyggande åtgärder.

7

FLYGSÄKERHETSSTÖRNINGAR

7.1

Händelser/avvikelser

För att kunna nå uppsatta flygsäkerhetsmål är det viktigt att utvärdera och rapportera flygsäkerhetsrelaterade händelser i en strävan mot ständiga förbättringar.

Händelserna/avvikelserna kan delas upp i tre grupper enligt nedan:

Flygsäkerhetsstörning (Safety) - händelse som påverkat eller kunnat påverka ett luftfartyg (osäker start, landning, taxning eller uppställning).

Regelbrott (Driftavvikelse) - händelse som avviker från fastställda regler. Ett regelbrott är med andra ord en händelse som avvikit mot en metod, procedur, aktivitet, personer eller grupper etc. som är utvalda och sammansatta på ett sådant sätt att enheten kan utföra en specificerad uppgift.

Driftstörning - störning i driften och som inte på något sätt är reglerat i regelverk som exempelvis Airport Regulations eller bolagets egna manualer.

7.2

Händelserapportering

Målsättningen med händelserapportering är att utreda, utvärdera och åtgärda händelser/avvikelser som inträffat på flygplatsen så att de inte inträffar på nytt. Det finns en "no blame"-policy på Stockholm Arlanda Airport, vilket innebär att avsikten med rapportering inte är att straffa någon. Ett önskemål är istället att främja öppna och ärliga rapporter för att på så sätt kunna arbeta med ständiga förbättringar.

Dokumenttyp
Word Dokument

Datum
2021-10-22

Dokument-ID
D 2018-02772

Upprättad av
Jonne Niskanen

Sekretess
Internt

Version
3.0

Godkänd av
Marina Frohnsdorff, Compliance
Monitoring Manager

Enhet
Stockholm Arlanda Airport

Sida
10 av 14

Rapportering skall med enkla rutiner ge:

- snabb information om förhållanden som påverkat eller kan påverka flygsäkerheten eller flygplatstjänsten
- underlag för åtgärder avsedda att höja flygsäkerheten och effektiviteten
- underlag för åtgärder avsedda för verksamhetsutveckling och ständiga förbättringar

Swedavia har en central funktion, Occurrence Reports Swedavia, som handlägger och klassificerar händelserapporter i bl.a. olika allvarlighetsgrader vad gäller flygsäkerhetsrelaterade händelser/avvikelser. Processen för händelserapportering finns på följande länk:
www.swedavia.net / Arlanda.

7.2.1 Allmänt råd

- Flygsäkerhetsrelaterade händelser/avvikelser skall omgående rapporteras i flygplatsens händelserapporteringssystem.
- Säkerställ att bolagets anställda erhåller goda kunskaper om flygplatsens händelserapporteringssystem.
- Det är bolagets uppgift att uppmärksamma och utvärdera flygsäkerhetsrelaterade händelser/avvikelser inom sin egen verksamhet.

7.2.2 Att göra

- ✓ Upprätta rutiner för att säkerställa att händelser rapporteras.
- ✓ Rapportera omgående flygsäkerhetsrelaterade händelser/avvikelser i flygplatsens händelserapporteringssystem, dock senast innan arbetspassets slut.
- ✓ Utred bolagets händelser internt. Till er hjälp vid utredning av en händelse finns exempelvis ICAO: s utredningsmall (se kap 7).
- ✓ Ge förslag till åtgärder så att inte händelsen skall inträffa på nytt.
- ✓ Dokumentera utredningar löpande så att andra skall kunna tillgodoräkna sig gjorda erfarenheter och lärdomar inför framtiden.
- ✓ Sprid information och erfarenheter gjorda från utredningar, analyser och revisioner genom hela organisationen.

Dokumenttyp
Word Dokument

Datum
2021-10-22

Dokument-ID
D 2018-02772

Upprättad av
Jonne Niskanen

Sekretess
Internt

Version
3.0

Godkänd av
Marina Frohnsdorff, Compliance
Monitoring Manager

Enhet
Stockholm Arlanda Airport

Sida
11 av 14

8

UTREDNINGSMETODIK – ICAO:S UTREDNINGSMALL

Varje händelse som inträffar på flygplatsen ska analyseras som en unik händelse. Detta är viktigt att tänka på för utredningsansvariga, då risken annars är att utredningen endast blir schablonmässig och därigenom kan kritiska omständigheter missas kring slutsatserna av utredningen.

Rapportstrukturen i följande rekommendationer följer i stort den struktur som finns att återfinna i ICAO:s Annex 13.

ICAO:s rapportstruktur innehåller följande kapitel:

1. Sammanfattning

Presentation av utredningen inklusive klassificering av händelsen

2. Faktainsamling

Under denna rubrik samlas fakta d.v.s. det är inte meningen att här föra diskussion/resonera om händelsen

Exempel på underrubriker:

- 2.1 Beskrivning av händelsen
- 2.2 Personal
- 2.3 Flygplan och utrustning
- 2.4 Flygplatsinformation
- 2.5 Meteorologisk information
- 2.6 Skador på personal
- 2.7 Skador på flygplan och utrustning
- 2.8 Organisation och ledning

3. Analys

Utredaren resonerar här om orsak till händelsen och vilka faktorer som påverkat. Det är viktigt att analysen tar hänsyn till områdena M, T, O (Människa – Teknik – Organisation). Analysen skall leda fram till utredningens slutsats.

Exempel på underrubriker:

- 3.1 Allmän beskrivning av omständigheterna
- 3.2 Händelseutveckling
- 3.3 Organisationen (manualer, instruktioner etc.)
- 3.4 Människans roll
- 3.5 Tekniken

Dokumenttyp
Word Dokument

Datum
2021-10-22

Dokument-ID
D 2018-02772

Upprättad av
Jonne Niskanen

Sekretess
Internt

Version
3.0

Godkänd av
Marina Frohnsdorff, Compliance
Monitoring Manager

Enhet
Stockholm Arlanda Airport

Sida
12 av 14

4. Slutsats

Under slutsats sammanfattas vilka brister som analyserats och bedömts ha bidragit till händelsen.

Exempel på underrubriker:

4.1 Summering av bidragande orsaker till händelsen

4.2 Trolig orsak

5. Rekommendationer

Rekommendationen är den slutliga produkten av utredningen. Rekommendationerna kan rikta sig till såväl det strategiska som till det mer operativa arbetet.

Exempel på underrubriker:

5.1 Processbeskrivningar saknas/kompletteras

5.2 Egenkontroll

5.3 Kompetens

5.4 Teknikfel/brister

6. Bilagor

Bilagor kan bestå av både bilder och dokument från inblandade

RISKVÄRDERINGSMATRIS

K
o
n
s
e
k
v
e
n
s

Skadebeskrivning

Totalhavari med förlust av luftfartyg eller betydande materielskada och/eller allvarligt skadade eller flera dödsfall för ombordvarande. Nära havari eller mycket allvarlig händelse där havari nästan inträffar. Inga kvarvarande säkerhetsbarriärer. Utgången av händelsen går inte att styra och leder med stor sannolikhet till havari.

Stor reduktion av säkerhetsmarginaler. Utgången av händelsen går att styra genom att använda nödprocedurer eller onormala procedurer och/eller nödutrustning. Säkerhetsbarriärerna är en eller mycket få och hastigt minskande. Mindre skador kan uppstå på luftfartyget. Enstaka dödsfall eller allvarliga skador kan uppstå hos ombordvarande.

En betydande reduktion i säkerhetsmarginaler men flera säkerhetsbarriärer kvarstår med möjlighet att förhindra havari. Reducerad förmåga hos flygbesättningen att hantera den ökade arbetsbelastningen eller att effektivt hantera situationen. Mindre skador hos ombordvarande och/eller luftfartyget kan uppstå.

Operativa begränsningar och/eller användning av alternativa eller nödprocedurer. Händelsen kan vid enstaka fall leda till havari. Händelsen indikerar brister i säkerhetslednings-/kvalitetssystemet. Besvär kan uppstå för de ombordvarande.

Ingen direkt eller liten säkerhetspåverkan. Användning av god operationell praxis och/eller existerande säkerhetsbarriärer för att undvika säkerhetspåverkan.

Katastrof eller händelse med allvarlig fara för havari

Mycket allvarlig händelse

Allvarlig händelse

Mindre allvarlig händelse

Händelse med liten säkerhetspåverkan

Sannolikhet

Förklaring

Oacceptabel

Ompröva

Acceptabel

Anm:
Konsekvensen definieras av ett eller flera element i de specificerade kriterierna. Sannolikheten kan uttryckas över riskexponeringstid, per antal rörelser, per enhet eller luftfartyg. Skillnaden mellan havari och mycket allvarlig händelse beror på resultatet av konsekvensen.

Sannolikhet för händelsen

Extremt osannolik

Extremt avlägsen

Avlägsen

Sannolik

Frekvent

Kvalitativ definition

Kommer sannolikt aldrig att inträffa.

Kommer sannolikt inte att inträffa men kan anses som möjlig.

Kommer sannolikt inte att inträffa men kan hända ett antal gånger.

Kan inträffa en eller ett par gånger.

Kan inträffa en eller flera gånger.

Kvantitativ definition

$< 10^{-8}$ per flyglinn a

10^{-7} till 10^{-6} per flyglinn a

10^{-5} till 10^{-4} per flyglinn a

10^{-3} till 10^{-2} per flyglinn a

$> 10^{-2}$ per flyglinn a

Frekvens (global luftfart)

En gång per 100 år

En gång per 25 år

En gång per 10 år

En gång per år

En gång per 0,12 år

Sannolikhet för händelsen

Dokumenttyp
Word Dokument

Datum
2021-10-22

Dokument-ID
D 2018-02772

Upprättad av
Jonne Niskanen

Sekretess
Internt

Version
3.0

Godkänd av
Marina Frohnsdorff, Compliance
Monitoring Manager

Enhet
Stockholm Arlanda Airport

Sida
13 av 14

9

DEFINITIONER

ALARP – As Low As Reasonably Practicable, d.v.s. princip för riskreducering som innebär att risker reduceras till en nivå som kan anses vara rimlig.

Avvikelse – icke uppfyllande av ett krav

Egenkontroll - åtgärder som behövs för att säkerställa att en verksamhet är planlagd, organiserad, utförd, vidmakthållen och dokumenterad enligt myndighetens föreskrifter och verksamhetens egna krav.

Felträd - analytiskt schema som reder ut hur en kedja av händelser resulterar i ett tillbud med åverkan på säkerheten. Utgångspunkten för ett felträd kallas topphändelse och de djupaste händelserna kallas bashändelser.

Flygsäkerhetsrevision - kontroll som syftar till att systematiskt granska alla aktiviteter som påverkar flygsäkerheten vid en operativ enhet.

Flygsäkerhetsrisker - risker som kan leda till osäker start, landning eller taxning.

Färdområde - den del av en flygplats som är avsedd för luftfartygs start, landning och taxning och som består av manöverområdet och plattan (plattorna).

Olycka/skada - en oönskad händelse eller en serie av händelser som orsakar oacceptabel skada på person, egendom eller yttre miljö.

Personskaderisker - skada på egen personal, kund eller passagerare.

Platta (Apron) - område avsett för luftfartygs av- och pålastning, passagerares av- och påstigning, luftfartygs tankning, uppställning eller underhåll.

Process - resurser och aktiviteter som är kopplade till varandra och som omvandlar insats till resultat.

PDCA – Plan, Do, Check and Act. En utvärderingsmodell till hjälp vid flygsäkerhetsarbetet.

Revision - systematisk och oberoende undersökning för att avgöra om insatser och resultat överensstämmer med vad som planerats. Kontroll över om aktiviteterna genomförs effektivt samt är lämpliga för att nå uppsatta mål.

Riskanalys - en systematisk utvärdering av tillgänglig information för att identifiera riskkällor och att uppskatta risker för personer, egendom eller yttre miljö.

Riskkälla - källa till möjlig skada eller situation som skulle kunna leda till skada.

Riskbedömning – konsekvensen av sannolikhet och allvarlighetsgrad. Bedömning av risker där riskvärderingsmatrisen är ett verktyg.

Runway Excursion – avåkning av rullbana.

Dokumenttyp
Word Dokument

Datum
2021-10-22

Dokument-ID
D 2018-02772

Upprättad av
Jonne Niskanen

Sekretess
Internt

Version
3.0

Godkänd av
Marina Frohnsdorff, Compliance
Monitoring Manager

Enhet
Stockholm Arlanda Airport

Sida
14 av 14

Runway Incursion – oriktig närvaro på rullbana.

System - en enhet som består av delar som t.ex. utrustningsenheter, metoder, procedurer, aktiviteter, grupper och personer. Systemet är menat för en specifik uppgift.

Säkerhetsbevisning – en riskanalys som visar att och hur en acceptabel flygsäkerhetsnivå har uppnåtts. Dokumenteras i en flygsäkerhetsplan.

Säkerhetsledning – sammanfattande benämning på ledningens samlade dokumentation av säkerhetsarbetet.

Taxiway Incursion – olovlig närvaro på taxibana.

Toppändelse - en definierad oönskad händelse, exempelvis osäker start, landning eller taxning. Används i arbetet med felträd.

Validering - sätt att visa att systemet kommer att fungera på avsett sätt i sin operativa miljö om kraven uppfyllts.

Verifiering - bekräftelse genom framtagning och undersökning av objektiva bevis på att specificerade krav uppfyllts.

Verksamhetshandbok – dokumentation innehållande bolagets mål, organisation, ansvar och verksamhetsrutiner etc.

Vådahändelse - händelse som inträffat utan uppsåt, och som kan resultera i olycka eller skada.

10

REFERENS

För mer information kontakta

Jonne Niskanen, Swedavia, Ledningsstöd Safety

E-post jonne.niskanen@swedavia.se

Telefon 010-109 12 97

Marina Frohnsdorff, Swedavia, Compliance Monitoring Manager

E-post marina.frohnsdorff@swedavia.se

Telefon 010-109 12 26